

Asia: VM/1076/03.01.01/2019 VM056:00/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi asiakirjojen turvallisuusluokittelusta valtionhallinnossa

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

LVM:n Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi asiakirjojen turvallisuusluokittelusta valtionhallinnossa

Liikenne- ja viestintäministeriö (LVM) kiittää mahdollisuudesta lausua viiteasiakirjan mukaiseen lausuntopyyntöön. Lausunto julkaistaan pyynnön mukaisesti lausuntopalvelu.fi -palvelussa. LVM lausuu asetusluonnoksesta seuraavaa.

Asetuksen soveltamisala, suhde muuhun lainsäädäntöön ja määritelmät (1§ - 2§)

Asetus selkeyttää, yhdessä tiedonhallintalain kanssa, asiakirjojen turvallisuusluokittelua valtionhallinnossa. Riskiperusteinen lähestymistapa mahdollistaa suojaustoimenpiteiden mitoittamisen riittäviksi välttämällä ylivoimaisia rajoituksia.

Lain ja asetuksen voimaantulon jälkeen muita kuin turvallisuusluokiteltavia asiakirjoja ei enää luokiteltaisi, vaan muut salassa pidettävät asiakirjat merkittäisiin yksinomaan julkisuuslain 25§:n mukaisella salassapitomerkillä. Tämä edellyttää julkisuuslain (621/1999) 25§n otsikon sekä 2 ja 3 momenttien muuttamista samassa aikataulussa tiedonhallintalain ja tässä lausuttavan olevan asetuksen kanssa.

Kansainväliset tietoturvallisuusvelvoitteet

Asetuksen muistion mukaan asetusta sovellettaisiin ehdotetun 1 §:n 3 momentin mukaan toisen maan viranomaiselta tai kansainväliseltä toimielimeltä saadun asiakirjan käsittelyyn, jollei kansainvälisestä tietoturvaluusvelvoitteesta muuta johdu. Asetuksen muistion mukaan Suomen tekemät tietoturvaluusvelvoitteet tai muut kansainväliset tietoturvaluusvelvoitteet saattavat sisältää asetuksesta poikkeavia tietoturvaluusvelvoitteita ja menettelyjä, joita on noudatettava asetuksessa säädetyn sijaan tai lisäksi. Asetuksen muistio tarkentaa riittävästi kansainvälisten tietoturvaluusvelvoitteiden käytänteitä.

Turvallisuusluokiteltujen asiakirjojen käsittelyn tietoturvaluusvaatimukset (6§ - 15§)

7§ Monitasoinen suojaus ja siihen liittyvä riskiarviointi. Itse laki ja asetukseen liittyvä perustelumuuisto ei avaa miten ja millä kriteeristöllä riskiarviointi suoritetaan. Ellei käytettävissä ole valtionhallinnossa yhteistä kriteeristöä niin tilanne voi johtaa siihen, että organisaatioilla on erilaiset näkemykset monitasoisen suojauksen toteuttamisesta eri turvallisuusluokille. Tämä taas voi johtaa siihen, että luovutettava asiakirja siirtyy luovuttavan organisaation näkökulmasta liian heikosti suojattuun ympäristöön - jos luovuttavalla organisaatiolla on edes realistinen mahdollisuus todentaa vastaanottavan organisaation suojauksen taso, kuten Julkisuuslain 26§ 3 momentti edellyttäisi. Tuloksena voi olla, että riskit lisääntyvät, jos kaikki hallinnonalan tekevät omat riskiarviot omilla kriteereillä.

Edellyttääkö 7§ yhdessä 9§:n Turvallisuualueet kanssa EU:n neuvoston turvallisuu sääntöjen (2013/488/EU liite II kohta 4) mukaisen toimivaltaisen viranomaisen päätöstä tilakohtaisesti tilojen jakamista ja merkitsemistä hallinnollisiin alueisiin ja turva-alueisiin (tai teknisesti suojattu turva-alue).

Mikä tai kuka on se (2013/488/EU liite II kohta 13) toimivaltainen viranomainen, joka todentaa/hyväksyy alueiden vaatimusten mukaisuuden? Miten valtionhallinnossa alueet merkitään yhtenevällä kaikkien yhteisesti tunnistamalla tavalla?

Vaikutukset

Vaikutuksia on hallinnonaloittain muun muassa asiakirjojen käsittelyyn, merkintöihin kuin tilaturvallisuuudesta annettuihin ohjeisiin ja määräyksiin, jotka pitää tarkastaa, korjata tai kumota. Lisäksi edellyttää koko henkilöstön kouluttamista.

Muuta

Luonnoksessa käytetyt termit ja käsitteet on vielä syytä tarkastaa. Epäselväksi jää esimerkiksi, miksi luonnoksessa käytetään toisinaan termiä turvaluokiteltu asiakirja ja toisinaan taas turvallisuusluokiteltu asiakirja.

Osastopäällikkö,

Ylijohtaja

Juhapekka Ristola

Yksikönjohtajan sijainen,

Neuvotteleva virkamies

Ronja Kava

Vuorinen Mika

Liikenne- ja viestintäministeriö